

hovedet kan være ganske i sin Orden, at man gjør saadanne humane Foranstaltninger afhængige af en A- og Brændevinsstat.

Jeg skal her nævne, at man jo allerede nu er ikke saa lidt uenig om, hvilket Beløb en saadan Stat vil indbringe; og tænker man sig, at Befolkningen gif den Lei, som den høitærede Minister mente, at Befolkningen burde gaa, og lod være at drikke eller drat meget lidt, ja, saa staar man i hvert Fald lige overfor det Tilfælde, at man kommer til at mangle Kapitaler til disse humane Foranstaltninger. Men netop alene dette, at Statten kan variere, gjør, at der efter min Mening dog i al Fald maatte være en Regulator ved Siden af. Dette er imidlertid ikke den væsentligste Indvending mod Sagen. Naar jeg tænker mig disse humane Foranstaltninger satte i Forbindelse med en Spiritusstat, er den Indvending, der støder mig, og som har ikke saalidt at sige, den, at vi paa en Maade sige til Folk: dril I dygtigt, saa faae I dygtigt Penge i Kassen til disse humane Foranstaltninger, men drikke I ikke, er der ikke Penge til dem. Det er jo netop vor Dpgave her, og det er ogsaa Mindretallets, at hæmme Drifkeriet og paa ingen mulig Maade at antniere til Drifkeriet, men det forekommer mig næsten, at det kan siges, at der ligger Noget derhen ad, idet man gjør alle disse Foranstaltninger afhængige af en Spiritusstat. Jeg gjør her en Bemærkning til det ærede Medlem, som sidder her lige foran mig, nemlig det ærede 1ste Medlem for 1ste Kredts (Styr). Det ærede Medlem udtalte ved anden Behandling, at han i Følge sin Embedsstilling havde Leilighed til at se, at der trængtes til nye Skoler, til nyt Solemateriel, til flere Lærerekræfter; men naat han kunde ønske disse Mangler afhjulpne, stødte han ofte, ja næsten altid, paa den Udtalelse: ja, men Kommunen har ikke Penge dertil, og som Følge deraf maatte disse Ting ligge hen. Nu synes jeg, det kunde være nok, naar den ærede Ordfører for Flertallet og Flertallet siger: Vil I have disse humane Foranstaltninger, maa I ogsaa drikke dertil, men at netop det ærede Medlem vil gaa saa vidt, at han vil sige: ville I have Skoler, Solemateriel, Lærere, saa maa I drikke dertil, forekommer mig dog vistnok maa være en Fortalelse, en høit uheldig Fortalelse. Jeg skulde ikke have fremdraget dette Standpunkt, naar ikke det ærede Medlem havde vendt sig til Mindretallet med sine manende Ord og opfordret os til dog for Samfundets Skyld at stille os rimeligt, saaledes at der kunde komme en Lov ud, en Lov, som han satte stor Pris paa, fordi den vilde hæmme Druffensfaben

her i Landet. Nu veed det ærede Medlem godt, at med Hensyn til at vedtage en Lov angaaende Stattens Størrelse, som det ærede Medlem mener særlig skulde virke overfor Druffensfaben, er der ikke Uenighed mellem os, og under alle Omstændigheder ikke en væsentligere Uenighed, end at man let kunde komme over den, men Uenigheden ligger i, at vi paa ingen Maade ville være med til at gjøre Samfundets Stedbørn Kampen for Livet endnu vanskeligere ved at paalægge dem nye Statter, nye Byrder. Det forekommer mig, at netop det Standpunkt maatte det ærede Medlem hurtigt og med stor Glæde kunne slutte sig til. Det forekommer mig, at det er et retfærdigt Standpunkt og et politisk klogt Standpunkt.

Med Hensyn til dette Sidste, nemlig det politisk Kloge, maa jeg ogsaa tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger. Jeg skal da minde ærede Medlemmer om, og det vide de forøvrigt godt, at vi her i Landet have et Parti — Socialdemokrater. Vi maa indrømme, at Socialdemokratiet vinder mere og mere Tilslutning her i Landet, og naar det kan gjøre det, er det fordi, det er en let Sag, at paavise store Brøst ved den nuværende Samfundsordning. Det er i Stand til at paavise, at der er gjort megen Uret mod de Ubemidlede her i Landet, og naar selv det høie Thing erkjender det, og det har det jo egentlig erkjendt ved sin Stilling til Sogefælledet, forekommer det mig, at det, vi sidst af Alt maa gjøre, er at øve ny Uret. Det høie Thing erkjender selv, at der er Ting, vi bør afhjælpe, og jeg for mit Vedkommende er paa det Rene med, at de Besiddende efterhaanden komme til at aflevere Afstilligt til Socialdemokratiet, men det er denne Aflevering, det er denne Udvikling, som jeg ønsker skal foregaa saa roligt, saa bestindigt som vel muligt; det ene Ved i Udviklingen skal knytte sig til det andet. Jeg tror, der er en Fare til Stede, hvis man gaar til at vedtage saadanne Paragrafer som § 26. Jeg tror, at her er en Fare for, at Udviklingen ikke kommer til at gaa saa ganske roligt, det vil sige, den vil komme til at foregaa i Spring. Det er min Overbevisning, at vedtage vi den Slags Bestemmelser som § 26 i dette Lovforslag, ville vi her i Landet skabe flere Socialdemokrater i et eneste Aar, end selve Socialdemokratiet er i Stand til at skabe i et Aaremaal. Jeg ønsker netop at standse Socialdemokratiets for hurtige Fremgang, men jeg vil standse dets for hurtige Fremgang — læg Mærke til, jeg siger: dets for hurtige Fremgang — netop ved at indbefomme de berettigede Krav og ved at